

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/2050,Spotkanie-Klubu-Historycznego-im-gen-Stefana-Roweckiego-Grota-w-Wieluniu-31-marc.html>
09.04.2026, 09:12

Spotkanie Klubu Historycznego im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” w Wieluniu - 31 marca 2008 r.

31.03.2008

W dniu 31 marca 2008 r. w Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu odbyło się kolejne spotkanie członków i sympatyków miejscowego Klubu Historycznego im. gen. Stefana Roweckiego „Grota”. Wykład na temat polskich więźniów w kołymskich łagrach w latach 1944-1956 wygłosił mgr Wojciech Marciniak, doktorant Instytutu Historii Uniwersytetu Łódzkiego. Przymusowe obozy pracy dla więźniów politycznych i kryminalnych były zlokalizowane na północno-wschodnich obszarach Związku Radzieckiego, nad rzeką Kołymą i Indygirką w Górach Czerskiego. Więźniowie byli transportowani w nieludzkich warunkach koleją syberyjską do Władywostoku lub Wanino, a później statkiem do portu w Magadan. Byli stłoczeni w okrętowych ładowniach, w których panowały bardzo złe warunki sanitarne, brakowało żywności i leków. Po dokonaniu selekcji w Magadan, więźniowie byli transportowani do łagrów w Górach Czerskiego. W czasie transportu zdarzały się bardzo często wypadki drogowe, gdyż drogi w górach były wąskie i bardzo złej jakości technicznej. Do roku 1948 więźniowie polityczni i kryminalni przebywali razem, co było często przyczyną zabójstw i zaplanowanych morderstw, dokonywanych przez tych ostatnich.

Dolina rzeki Kołomy i Góry Czerskiego zawierały bardzo cenne bogactwa naturalne, potrzebne gospodarce radzieckiej. W paśmie Gór Czerskiego były bogate złoża złota, platyny, węgla oraz rudy uranu. Promieniotwórcze pierwiastki, wydobywane przez więźniów, wykorzystywane były w przemyśle zbrojeniowym. Pierwsze łagry kołymskie powstały w latach trzydziestych XX w. Sieć obozów została powiększona w okresie wielkiego terroru w ZSRR. W 1931 roku zostało utworzone przedsiębiorstwo Dalstroj, które opierało się na niewolniczej pracy więźniów. Jego pierwszym dyrektorem był doświadczony czekista, Eduard Bierzin. W łagrach w Magadan i jego pobliżu więźniarki trudniły się szyciem ubrań więziennych lub pracą w rolnictwie, natomiast mężczyźni pracowali przeważnie na budowach. Natomiast w obozach górskich więźniowie pracowali w kopalniach. Stawki żywnościowe były głodowe, a praca - bardzo ciężka i niebezpieczna. Szacuje się, że w kołymskich obozach pracy w latach 1939-1956 przebywało od 20 do 30 tysięcy obywateli polskich. Dokładniejsze ustalenia będą możliwie dopiero po zapoznaniu się z dokumentacją w archiwach rosyjskich.

zanotował: Stanisław Pioruński

Kolejne spotkanie Klubu Historycznego im. gen. S. Roweckiego „Grota” w Wieluniu odbędzie się 18 kwietnia o godz. 11.00 w auli Kolegium Nauczycielskiego przy ul. Piłsudskiego 6 (mieści tam się również II Liceum Ogólnokształcące im. Janusza Korczaka). Na temat zbrodni nacjonalistów ukraińskich na Wołyniu w latach II wojny światowej wykład wygłosi Marcin Adamus, doktorant Wydziału Prawa Uniwersytetu Łódzkiego. Wstęp wolny.

Serdecznie zapraszamy na spotkanie, a także do udziału w pracach Klubu.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

KLUB HISTORYCZNY

im. gen. Stefana Roweckiego - „Grota”

